

Sarajevo, 18.11.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.11.2019.- 15.11.2019.

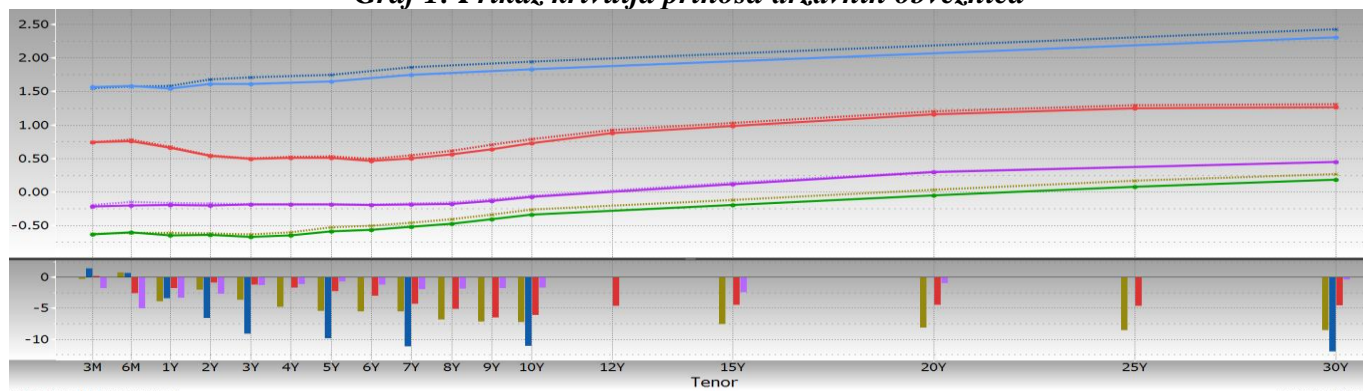
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	8.11.19	-	15.11.19	8.11.19	-	15.11.19	8.11.19	-	15.11.19	8.11.19	-	15.11.19
2 godine	-0,62	-	-0,63	1,67	-	1,61	0,55	-	0,55	-0,17	-	-0,19
5 godina	-0,53	-	-0,58	1,75	-	1,65	0,53	-	0,51	-0,18	-	-0,19
10 godina	-0,26	-	-0,33	1,94	-	1,83	0,79	-	0,73	-0,05	-	-0,07

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	8.11.19	-	15.11.19
3 mjeseca	-0,589	-	-0,580
6 mjeseci	-0,611	-	-0,604
1 godina	-0,595	-	-0,634

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.11.2019. godine (pune linije) i 08.11.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's prošlog tjedna je smanjila izgled globalne ekonomije za 2020. godinu na „negativne“ iz „stabilnih“. Kao ključni čimbenici koji su utjecali na smanjenje izgleda navedeni su trgovinski rat između SAD i Kine, tenzije između Japana i Južne Koreje, Indije i Pakistana, SAD i EU te Brexit. Moody's očekuje da će ekonomski rast u grupi vodećih ekonomija G20 naredne godine zadržati razinu od oko 2,6%, nakon rasta od 3% koji je bio zabilježen u prethodnoj godini.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih zemalja eurozone su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje u odnosu na prethodni. Smanjenje je bilo izraženo kod obveznica dužeg roka dospelja. Istodobno, prinosi na italijanske obveznice su zabilježili rast u proteklom tjednu, pri čemu je veći rast bio izražen kod obveznica kraćeg roka dospelja.

Viceguverner ECB De Guindos je izjavio da se Europa suočava s „veoma slabim“ rizikom recesije, ali je pozvao sve vlade eurozone, ne samo one koje bilježe fiskalni suficit, da pomognu oživljavanje ekonomije unutar EU bloka.

Prema rezultatima Reutersove ankete, ublažavanje monetarne politike ECB neće „oživjeti“ krhku ekonomiju eurozone, te će nova predsjednica ECB Lagarde vjerojatno slijediti sličnu politiku koju je

provodio njen prethodnik. Vjerojatnoća recesije eurozone u narednih 12 mjeseci je smanjena na 25% sa 30%, koliko je taj postotak iznosio u prethodnoj anketi.

Istraživanje koje je proveo Bloomberg u razdoblju od 1. do 6. studenoga je pokazalo da se očekuje da će ekonomija eurozone bilježiti rast od 1,1% u 2019. godini, dok se za 2020. godinu očekuje rast od 1,3%. Vjerojatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 23%. Rezultati istraživanja pokazuju da bi ekonomija Francuske mogla bilježiti rast od 1,3% u 2019. godini, a u 2020. godini očekuje se rast od 1,4%. Inflacija bi mogla iznositi 1,3% u 2019. godini, a u 2020. godini očekuje se da bi inflacija mogla iznositi 1,2%. Isto istraživanje pokazuje da se za Njemačku očekuje ekonomski rast u ovoj godini od 0,5%, a u 2020. godini se predviđa rast od 0,7%.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	ZEW očekivanja ekonomskog rasta u eurozoni	STUDENI	-	-1,0	-23,5
2.	ZEW indeks očekivanja ekonomskog rasta u Njemačkoj	STUDENI	-13,0	-2,1	-22,8
3.	Industrijska proizvodnja (G/G)	RUJAN	-2,3%	-1,7%	-2,8%
4.	Zaposlenost (Q/Q) P	III TROMJESEČJE	-	0,1%	0,2%
5.	GDP (Q/Q) P	III TROMJESEČJE	0,2%	0,2%	0,2%
6.	Trgovinska bilanca (u mlrd EUR)	RUJAN	18,7	18,3	19,7
7.	Inflacija (G/G) F	LISTOPAD	0,7%	0,7%	0,7%
8.	Industrijska proizvodnja, Italija (G/G)	RUJAN	-2,1%	-2,1%	-1,7%
9.	Inflacija, Njemačka (G/G) F	LISTOPAD	1,1%	1,1%	1,1%
10.	Stopa nezaposlenosti, Francuska	III TROMJESEČJE	8,4%	8,6%	8,5%

SAD

Rast neizvjesnosti oko trgovinskog sporazuma, nakon izjave predsjednika Trumpa da su SAD spremne povećati tarife ukoliko se uskoro ne postigne konačan sporazum s Kinom, utjecao je na financijsko tržište SAD. Prinosi na američke obveznice su zabilježili smanjenje za 6 do 11 baznih bodova na tjednoj razini. U petak je zabilježen blagi rast prinosa nakon izjave ekonomskog savjetnika Bijele kuće Kudlowa da se SAD i Kina približavaju sporazumu.

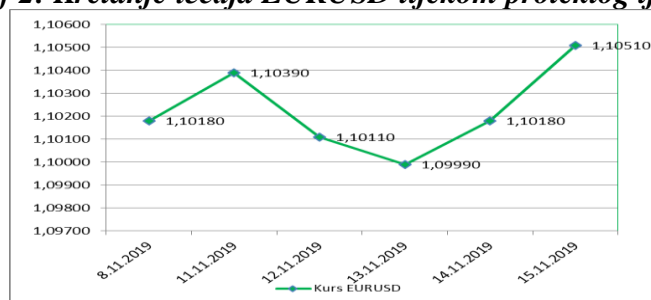
Predsjednik Fed iz Bostona Rosengren je izjavio da Fed vjerojatno neće smanjiti referentnu kamatnu stopu ispod nule kako bi potakao ekonomski rast. Međutim, preovladavanje negativnih kamatnih stopa u Europi ostavlja Fedu manje prostora za djelovanje te je Rosengren istaknuo da se protivio svim smanjenjima referentne kamatne stope ove godine.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LISTOPAD	0,9%	1,1%	1,4%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	LISTOPAD	1,7%	1,8%	1,7%
3.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	8. STUDENOGA	-	9,6%	-0,1%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	9. STUDENOGA	215.000	225.000	211.000
5.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	10. STUDENOGA	-	58,0	59,1
6.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	LISTOPAD	-0,4%	-0,8%	-0,3%
7.	Iskorištenost kapaciteta	LISTOPAD	77,0%	76,7%	77,5%
8.	Obujam maloprodaje (M/M)	LISTOPAD	0,2%	0,3%	-0,3%
9.	Indeks ulaznih cijena (G/G)	LISTOPAD	-2,2%	-3,0%	-2,1%
10.	Indeks izlaznih cijena (G/G)	LISTOPAD	-	-2,2%	-1,6%
11.	Zarade po radnom tjednu (G/G)	LISTOPAD	-	0,9%	1,0%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,1018 na razinu od 1,1051.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Poslodavci u Velikoj Britaniji su u razdoblju od srpnja do rujna smanjili broj radnih mjesta najviše u posljednje četiri godine, što je protumačeno kao usporavanje na tržištu rada kako se približavaju opći izbori u prosincu. Ovakvi podaci su protumačeni kao signali koji ukazuju na slabljenje tržišta rada. Mnogi poslodavci su zabrinuti da će se neizvjesnosti nastaviti u narednoj godini, čak i ukoliko premijer Johnson pobijedi na izborima, jer se suočava s izazovima budućih trgovinskih sporazuma s EU prije određenog roka za Brexit u 2020. godini. Zabrinutost oko Brexita je pojačala dugoročne neizvjesnosti oko ionako slabog rasta produktivnosti u Velikoj Britaniji.

Potrošači u Velikoj Britaniji, čija je potrošnja pomogla ekonomiju tijekom krize Brexita, su tijekom listopada smanjili potrošnju, na što ukazuju zvanični podaci koji su objavljeni, a koji pokazuju da ekonomija gubi na zamahu. Neočekivani pad prodaje je tijekom listopada utjecao da ukupna maloprodaja zabilježi rast od 2,7%, što je najslabiji rast od travnja 2018. godine. Snažno tržište rada, kao i solidna osobna potrošnja su pomogli i održali ekonomiju Velike Britanije od referenduma 2016. godine, dok su kompanije smanjile investicije, a prerađivački sektor je pretrpio najveće teškoće zbog trgovinskog konflikta između Kine i SAD.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P	III TROMJESEČJE	0,4%	0,3%	-0,2%
2.	Osobna potrošnja (Q/Q) P	III TROMEJSEČJE	0,4%	0,4%	0,4%
3.	Potrošnja vlade (Q/Q) P	III TROMJESEČJE	0,5%	0,3%	1,1%
4.	Izvoz (Q/Q) P	III TROMJESEČJE	2,9%	5,2%	-6,6%
5.	Uvoz (Q/Q) P	III TROMJESEČJE	2,0%	0,8%	-13,0%
6.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	III TROMJESEČJE	0,5%	0,0%	-0,4%
7.	Industrijska proizvodnja (G/G)	RUJAN	-1,2%	-1,4%	-1,8%
8.	Prerađivački sektor (G/G)	RUJAN	-1,6%	-1,8%	-1,6%
9.	Trgovinska bilanca (u mrd GBP)	RUJAN	-10,100	-12,541	-10,825
10.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	RUJAN	3,9%	3,8%	3,9%
11.	Inflacija (G/G)	LISTOPAD	1,6%	1,5%	1,7%
12.	Maloprodaja (G/G)	LISTOPAD	3,7%	3,1%	3,1%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,86238 na razinu od 0,85667, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2774 na razinu od 1,2897.

JAPAN

Prinosi na japanske obveznice su tijekom proteklog tjedna zabilježili blagi pad. **Preliminarni podaci za treće tromjesečje su pokazali da je gospodarstvo Japanu u ovom razdoblju zabilježilo blagu ekspanziju od 0,1% na tromjesečnoj razini, što je lošiji podatak od prethodno zabilježene ekspanzije od 0,4%.**

Prema rezultatima Reutersove ankete, ekonomisti su podijeljeni vezano za pitanje narednog koraka monetarne politike BoJ. Smanjenje tenzija oko trgovinskog rata između SAD i Kine, te preokret nedavne aprecijacije JPY, su potakli pojedine ekonomiste da promijene svoja očekivanja. Rezultati istraživanja su pokazali da 56% anketiranih ekonomista očekuje da će BoJ na narednoj sjednici, koja se održava u prosincu, dodatno ublažiti monetarnu politiku, što je znatno manje od 85%, koliko je taj postotak iznosio u anketi prošlog mjeseca.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

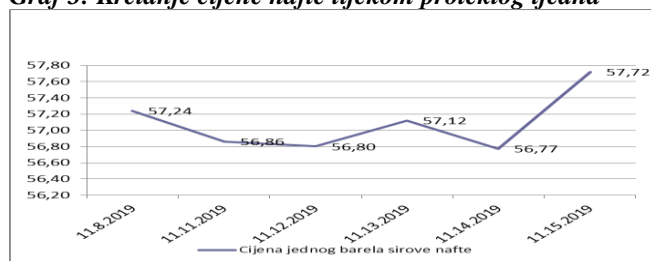
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P III tromjesečje	0,2%	0,1%	0,4%
2.	GDP (G/G) P III tromjesečje	0,9%	0,2%	1,8%
3.	Tekući račun (u mlrd JPY) RUJAN	1.710,0	1.612,9	2.157,7
4.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY) RUJAN	51,3	1,1	50,9
5.	Monetarni agregat M2 (G/G) LISTOPAD	2,4%	2,5%	2,4%
6.	Monetarni agregat M3 (G/G) LISTOPAD	2,0%	2,1%	2,0%
7.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P LISTOPAD	-	-37,4%	-35,5%
8.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) LISTOPAD	-0,3%	-0,4%	-1,1%
9.	Indeks uslužnog sektora (M/M) RUJAN	1,1%	1,8%	0,3%
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) F RUJAN	-	1,3%	1,1%
11.	Iskorištenost kapaciteta (M/M) RUJAN	-	1,0%	-2,9%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 120,38 na razinu od 120,21. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine od 109,26 na razinu od 108,80.

NAFTA I ZLATO

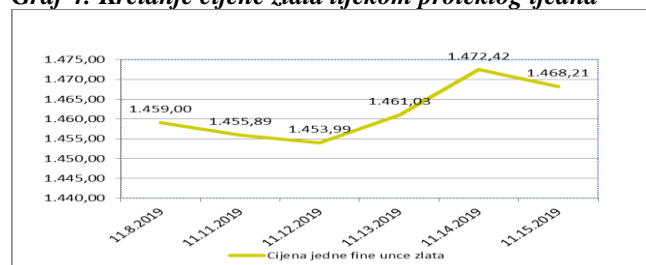
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 57,24 USD (51,95 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je bilježila rast nakon što su zemlje članice OPEC+ predvođene Rusijom pokrenule aktivnosti na održavanju trenutnog smanjenja obujma proizvodnje tijekom naredne godine. OPEC je u srpnju ove godine postigao sporazum o smanjenju proizvodnje za 1,2 milijuna barela dnevno u pokušaju da održi rast cijena. OPEC bi trebalo da narednog mjeseca održi sastanak na kojem bi se raspravljalo o sporazumu o proizvodnji koji traje do ožujka 2020. godine. Lideri OPEC-a su sredinom tjedna priopćili da ovo tijelo namjerava da poboljša prognoze tražnje za naftom pod utjecajem ekonomskog optimizma. Također, istaknuto je da bi OPEC možda mogao smanjiti prognoze obujma proizvodnje nafte u SAD pod utjecajem signala da kompanije koje proizvode naftu iz škripljaca reduciraju proizvodnju. OPEC je signalizirao da će tržište nafte početkom 2020. godine ostati u fazi prekomjerne ponude, dok su se pojavile i špekulacije da OPEC+ neće uložiti dodatne napore u pravcu smanjenja viška ponude na sastanku koji će se održati narednog mjeseca. Koncem tjedna cijena ovog energenta je povećana, nakon što je kasno u četvrtak zvaničnik Bijele kuće Larry Kudlow izjavio da pregovori Kine i SAD ulaze u završnu fazu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 57,72 USD (52,23 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.459,00 USD (1.324,20 EUR). Početkom tjedna cijena zlata se nije značajnije mijenjala, kako je tržište bilo pod utjecajima neizvjesnosti oko trgovinskih pregovora između Kine i SAD, te je tržište zabrinuto zbog carina i njihovog utjecaja na globalnu ekonomiju. Predsjednik SAD Trump je izjavio da je postizanje sporazuma blizu, ali je istaknuo da će Kina biti izložena još većim carinama ukoliko ne potpiše sporazum, što je unijelo nemir na tržištu. Narednog dana, kada su objavljeni slabiji podaci za ekonomiju Kine, pojačana je tražnja za sigurnijom aktivom. Isti učinak je imala i dalje prisutna neizvjesnost oko postizanja trgovinskog sporazuma između Kine i SAD u skorijem razdoblju. Cijena zlata je tijekom trgovanja u petak blago smanjena. Hedž fondovi smanjuju investicije u zlato najbržim tempom u posljednje skoro tri godine pod utjecajem signala napretka u trgovinskim pregovorima između Kine i SAD, koji su umanjili tražnju za sigurnim investicijama. ETF su smanjili investicije u zlato za 24,2 tone u prošlom tjednu. Usprkos optimizmu oko trgovinskih pregovora, cijena ovog plemenitog metala je na tjednoj razini zabilježila rast od 0,4%. Također, neki analitičari i dalje smatraju da postoje snažne osnove, tehničke i fundamentalne za dalji rast cijene zlata. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.468,21 USD (1.325,65 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.